

INTERVIU:

Ioan Hidegcuti

GARANTAREA ȘI CONTRAGARANTAREA SUSȚIN ȘI ÎNCURAJEAZĂ CREDITAREA BANCARĂ

Care este rolul FRC în dezvoltarea IMM și în ce constă activitatea acestuia?

Obiectul de activitate al Fondului Român de Contragarantare S.A. (FRC) constă în contragarantarea garanțiilor acordate de fondurile de garantare legal înființate, persoane juridice române, pentru creditele și alte instrumente de finanțare contractate de întreprinderile mici și mijlocii (IMM) de la instituțiile de credit și instituțiile financiare nebancale, autorizate potrivit legii.

Misiunea FRC constă în: contribuția la dezvoltarea sectorului IMM și creșterea competitivității acestuia; sprijinirea cofinanțării proiectelor finanțate din fonduri structurale, cu influență directă asupra creșterii gradului de absorbție a acestora; creșterea capacității de expunere a fondurilor de garantare ca efect al contragarantării, a numărului și volumului finanțărilor garantate pentru IMM; întregirea cadrului instituțional al sistemului de garantare a creditelor pentru IMM și întărirea încrederii băncilor și a altor categorii de finanțatori în soliditatea și solvabilitatea fondurilor de garantare, în vederea mobilizării optime a potențialului pieței financiare de a răspunde cerințelor de dezvoltare a sectorului IMM; contribuția la creșterea economică, crearea și menținerea locurilor de muncă și, implicit, la creșterea competitivității economice românești; facilitarea ajustării priorităților economice în contextul politicilor publice și a strategiilor guvernamentale privind accesul la finanțare; asumarea bunelor practici europene privind accesul la finanțare al IMM, perfecționarea mecanismelor și instrumentelor de operare proprii.

FRC contragarantează, într-un procent de până la 80% din valoarea unei garanții, garanțiile aferente creditelor, scrisorilor de garanție bancară și a altor instrumente destinate finanțării investițiilor, finanțării ciclului de exploatare, cofinanțării proiectelor finanțate din fonduri structurale, finanțării proiectelor

Cea mai tânără instituție de contragarantare din sistemul financiar românesc, născută într-o perioadă de frământări teribile, își propune țeluri ambițioase. Câteva dintre acestea, fără a avea pretenția de a fi epuizat cazuistica, le detaliem în rândurile ce urmează, așa cum ne-au fost prezentate de președintele instituției, domnul Ioan Hidegcuti.

inovative, de cercetare-dezvoltare, pentru mediu și ale tinerilor antreprenori, ajutorul de minimis fiind astfel acordat sub forma unei reduceri a valorii comisionului de garantare datorat pentru obținerea garanției, cuprinsă între 35 și 150 puncte de bază.

Ajutorul de minimis, în cazul normelor FRC, reprezintă diferența dintre comisionul de garantare pe care IMM îl plătește în condițiile pieței și comisionul de garantare redus pe care îl plătește fondului de garantare, ca urmare a contragarantării garanției de către FRC. Valoarea maximă a expunerii pe un beneficiar este de 1.200.000 EUR, respectiv 600.000 EUR pentru IMM care activează în sectorul transportului rutier, 45.000 EUR pentru IMM care activează în producția primară de produse agricole și 64.000 EUR pentru întreprinzătorii tineri.

Care sunt principalele obiective ale FRC în acest an și în anul următor?

Este unanim recunoscut faptul că necesarul de finanțare pentru IMM a crescut datorită crizei economice, cu toate reticențele manifestate de instituțiile financiare privind acordarea de credite către această categorie de clienți. Pe de altă parte, mijloacele financiare pentru înființarea, menținerea pe piață sau dezvoltarea întreprinderii fiind greu de asigurat din surse proprii, IMM din România au devenit din ce în ce mai vulnerabile în condițiile tot mai dure ale competiției pe piața unică. Deși creditele reprezintă o importantă sursă de finanțare a IMM

pentru a-și susține costurile operaționale, materia primă, echipamentele și alte bunuri, această formă de finanțare nu a reușit însă să determine capitalizarea performantă a întreprinderilor respective, iar acest lucru continuă să fie un obstacol major în calea creșterii și dezvoltării capacității lor de extindere. Este pozitiv însă faptul că, în contextul crizei economice, agenții economici și-au îndreptat tot mai mult preocupările pentru atragerea banilor mai ieftini din surse europene de finanțare nerambursabile câștigate pe baze de proiecte, în condiții de competiție, proces sprijinit și facilitat cu preponderență prin mecanismele de garantare și contragarantare.

Relansarea economică impune însă ca IMM, în special cele mijlocii, să investească mai mult în proiecte inovative, de cercetare și dezvoltare, resurse umane și alte active necorporale pentru a-și menține sau dezvolta competitivitatea pe piață. Aceste tipuri de mijloace cer investiții și produse financiare specifice, pentru că ele nu pot servi drept garanție pentru împrumuturile tradiționale. Acesta este motivul pentru care fondurile de garantare și contragarantare, fondurile nerambursabile (granturi), capitalul de risc (venture capital) și alte forme de investiții financiare de genul participațiilor la capitalul social pe perioadă determinată (equity) și chiar instrumentele de finanțare specifice pieței de capital (obligațiuni, acțiuni) devin din ce în ce mai importante pentru întreprinderi, iar Fondul Român de Contragarantare a înțeles să-și diversifice mecanismele și instrumentele de operare în scopul facilitării mult mai pregnante a acestor oportunități.

Respectând consecvent normele europene și naționale privind acordarea contragaranțiilor în condițiile reglementărilor care vizează ajutorul de stat, Fondul Român de Contragarantare a operat inițial pe baza a două scheme de ajutor de minimis, pentru IMM cu istoric și, respectiv, pentru cele nou înființate, elaborate conform dispozițiilor Regulamentului CE nr. 1.998/2006 privind aplicarea art.107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis. FRC este autoritatea responsabilă cu administrarea schemelor, având calitatea de furnizor de ajutor de minimis, iar implementarea lor este realizată prin intermediul fondurilor de garantare partenere. Pentru IMM, costul finanțării a fost redus odată cu aplicarea contragarantării prin mecanismul schemelor de minimis în condițiile în care FRC a preluat circa 50% din riscul asumat de fondurile de garantare.

Dezvoltarea ulterior, pe parcursul anului 2011, cu sprijinul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale a activității de contragarantare a garanțiilor pentru producătorii agricoli prin mecanisme specifice de contragarantare în conformitate cu Regulamentul CE nr.1535/2007 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE cu privire la ajutoarele de minimis în sectorul producției de produse agricole și, totodată, implementarea împreună cu Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii SA – IFN a unei proceduri speciale privind aplicarea OUG nr. 6/2011 privind stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, fiind inițiat în acest sens un parteneriat instituțional cu Agenția

pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru IMM, se constituie în tot atâtea demersuri de creare a cadrului instituțional specific de sprijin al accesului la finanțare al IMM și, totodată, în acordarea continuă și dedicată a misiunii instituționale asumate, la contextul economic actual generat de necesitățile pieței aflate în continuă transformare.

Cum anticipați că vor evolua piața și volumul garanțiilor în ultima parte a anului și în 2012?

Din perspectiva tot mai puțin predictibilă a evoluției economice la nivel european și mondial și în condițiile asumate prin documentele programatice specifice, prin care s-a revizuit la circa 2% prognoza de creștere economică a României pentru anul viitor, noua proiecție fiind la jumătate față de estimarea inițială, în condițiile în care riscurile de contagiune de pe plan extern s-au amplificat, la nivelul economiei reale se așteaptă totuși creșterea ocupării, dezvoltarea parteneriatului public-privat în domeniul investițiilor privind infrastructura fizică, extinderea activității IMM prin facilitarea accesului tinerilor la finanțare, îmbunătățirea mediului de afaceri și diversificarea instrumentelor financiare pentru sprijinirea dezvoltării IMM, măsuri care vor avea ca impact specific creșterea cererii de credite de valori relativ mici, dar generalizate la întregul mediu de afaceri.

La nivelul activității de creditare bancară, din punctul de vedere al dinamicii, aceasta se va relua, în limitele prudențialității specifice așteptatelor condiționalității Basel III, în primul rând ca urmare a semnalelor care vizează creșterea economică și în al doilea rând ca urmare a nevoii sistemului bancar de a „extrage” încasări care să asigure acoperirea costurilor de depozitare, pe de o parte, și un profit, cel puțin rezonabil, pe de altă parte.

Pe termen scurt, este posibil să se mențină o prudențialitate remanentă (inerțială), dar atât anticipațiile formate la nivelul sistemului bancar, cât și necesitatea de fructificare a pasivelor vor orienta, treptat, băncile spre o implicare mai activă și chiar mai responsabilă în finanțarea economiei reale; toate acestea vor antrena modificări corespunzătoare în sistemele de garantare a creditelor bancare, respectiv de contragarantare a lor.

Costul creditării bancare va rămâne relativ ridicat, atât ca urmare a menținerii prudențialității sistemului bancar, cât și ca urmare a politicii monetare restrictive (pentru a menține calendarul de aderare a României la zona euro); în aceste condiții, se va consacra un „arbitraj” între nevoia, în creștere, de credite bancare și costul relativ ridicat al acestora; garantarea și contragarantarea ar putea să joace, în acest context, rolul de „arbitru”, în măsură să determine încurajarea creditării bancare a economiei reale.

Obiectivele prioritare ale Strategiei FRC

1.	Dezvoltarea accesului la finanțare a IMM prin creșterea numărului și a volumului de contragaranții, a numărului IMM beneficiare și a locurilor de muncă susținute sau nou înființate;
2.	Perfecționarea schemelor de ajutor și a normelor de aplicare ale acestora în corelație cu dinamica legislației europene și naționale în materia ajutorului de stat;
3.	Dezvoltarea și flexibilizarea facilităților oferite în procesul de acces la finanțare a IMM pentru proiectele aflate în convergență cu Strategia EUROPA – 2020, având ca obiective de referință creșterea inteligentă, dezvoltarea durabilă și promovarea unei economii favorabile incluziunii sociale;
4.	Dezvoltarea și diversificarea capacității de operare a FRC prin asumarea unor mecanisme de contragarantare în condiții de piață, accesul la scheme și finanțări europene și participarea la capitalul unor instituții de finanțare a IMM;
5.	Dezvoltarea cooperării cu instituții și organisme de garantare și contragarantare din țările membre UE și ale altor state cu experiență în domeniu, valorificarea potențialului și oportunităților oferite de Asociația Europeană a Societăților Mutuale de Garantare în scopul asumării instrumentelor de bune practici și a experiențelor relevante pe plan european și internațional;
6.	Realizarea și dezvoltarea unui sistem de servicii informatice privind instrumente, mecanisme și consultanță în domeniul contragarantării, garantării și accesului la finanțare a IMM;
7.	Dezvoltarea și diversificarea comunicării și a relațiilor instituționale cu fondurile de garantare, băncile, mediul de afaceri, presă și autoritățile publice în scopul cunoașterii conținutului și a dinamicii mecanismelor și instrumentelor de operare ale FRC;
8.	Perfecționarea managementului FRC, îmbunătățirea formării continue a personalului și obținerea recunoașterii calității în procesul de operare;
9.	Consolidarea gestiunii economice proprii, asigurarea capacității de plată a FRC pentru efectele ce decurg din producerea riscului și îmbunătățirea logistică a FRC;
10.	Modernizarea și perfecționarea cadrului normativ privind organizarea și funcționarea FRC în scopul creșterii impactului activității în contragarantare în susținerea accesului la finanțare a IMM.

Astfel, activitatea de garantare și contragarantare a creditului bancar se va extinde. Concomitent, instituțiile de garantare a creditului bancar își vor menține prudențialitatea și, ca urmare, cererea de contragarantare a creditelor bancare se va extinde, la rândul său. Aceste evoluții previzibile în comportamentul instituțiilor de garantare a creditului bancar sunt, ambele, de natură să intensifice cererea de contragarantare a creditelor bancare în mod deosebit, ca urmare a faptului că mecanismele contragarantării au efect, în același timp, asupra reducerii semnificative a costului creditării, cât și asupra politicilor pe care băncile le dezvoltă privind constituirea provizioanelor în condițiile în care contragaranția este un autentic diminuator de risc.